

Modus regisseren binnen groepsschematherapie

*Samenwerking tussen schematherapeut en dramatherapeut in
experiëntiële technieken*

Eveline Timmermans-Lenders, Psychotherapeut
Sanne Claessens, Dramatherapeut
Centrum voor Persoonlijkeidstoornissen Venlo

VGCT congres 2 november 2023

Centrum voor Persoonlijkheidsstoornissen

- Wie zijn wij?
- Wat doen we?
  - Ambulante Schematherapie Cluster B en Cluster C groep
  - Deeltijdbehandeling Schematherapie

Meerstoelentechniek vs Modus regisseren

	Fase	Therapeuten	Cliënt	Oorsprong
MST	1 & 2	2 ST	Deelnemer	Psychotherapie
MR	2	1 ST en 1 DT	Toeschouwer en regisseur	Dramatherapie

Kracht van Modus regisseren

Combinatie van PT en DT en de vrijheid van het speelse aspect van dramatherapie met als doel meer in contact komen met gevoelens ipv voornamelijk praten over en het verstandelijk weten.

Indicaties Modus regisseren

- Cliënt stagneert in proces door: perfectionisme, rationaliseren, krenking, angst om afscheid te nemen van coping, blinde vlekken of (schuldinducerende)oudermodi.
- Andere interventies zijn vooralsnog niet toereikend om stagnatie te doorbreken.
- Cliënt leert gemakkelijker via speelsheid van het spel.
- Cliënt durft meer door het aannemen van een rol.
- Cliënt durft gemakkelijker een rol tegen te spreken.

Opbouw Modus regisseren

1. Voorbereiding en exploratie
2. Neerzetten van het spel
3. Het spel
4. Spelanalyse
5. Regisseren van de modi – protagonist in de lead
6. Afronding

TIME FOR ACTION

Nabespreking Demonstratie

- Welk verschil ervaar je tussen MR en MST?
- Wat is opvallend in de interactie tussen de modi tijdens MR?
- Wat valt op aan de attitude van beide therapeuten?
  - Waarin verschilt dit van een SFT sessie met 2 schematherapeuten?

En?

- Geïnspireerd geraakt?
- Zie je dit jezelf doen?
- Wat is daarvoor nodig?

Stappen Modus Regisseren

1. Voorbereiding en exploratie

- Aan de hand van concrete situatie waarin client geworsteld heeft, wordt hij/zij uitgenodigd om in de groep vanuit GV naar diens interne dialoog te kijken.
- Protagonist deelt de situatie.
- Protagonist en groepsgenoten worden gevraagd welke modi voornamelijk een rol spelen in de situatie.
- Protagonist kiest: 1 kindmodus, 1 copingmodus, 1 oudermodus en een modus vrij naar keuze.

2. Neerzetten van het spel

- Protagonist verdeelt de rollen van de modi onder groepsgenoten en geeft regieaanwijzingen mee per modus/rol (Per modus: een typische zin, de houding, het gevoel, de intentie).
- Protagonist positioneert de rollen op het speelveld, waarbij de modus die het meest op de voorgrond staat vooraan wordt gezet. De overige modi worden gepositioneerd tov de modus die het meest vooraan staat.
- Protagonist wordt samen met overige groepsgenoten en therapeuten toeschouwer van de interne dialoog tussen de modi.

3. Het spel

- Dramatherapeut vat trigger voor interne dialoog samen in 1 zin, klapt in handen en de modi komen in actie!
- Terwijl modi van protagonist in dialoog zijn, wordt bij protagonist gecheckt of het spel de interne dialoog voldoende representeert.
- Zo ja: dialoog gaat verder, zo nee: Protagonist stelt bij middels regieaanwijzingen.
- Tijdens de dialoog mogen de modi naar eigen inzicht veranderen van intensiteit of positie, tevens mogen zij vanuit wat ze ervaren tijdens het spelen ook impliciete boodschappen of gevoelens uiten in de rol, ook mogen de therapeuten waar nodig de modi meer aanjagen of afremmen,
- Ondertussen observeren Protagonist, overige groepsgenoten en therapeuten wat er gebeurt, wat ze ervaren, wat hun neiging wordt.
- Wanneer de protagonist zichtbaar is geraakt wordt het spel door dramatherapeut gestopt.

4. Spelanalyse

- De modi delen de ervaringen die ze hebben opgedaan in de rol, wat hun gevoelens en behoeftes waren.
- Overige groepsgenoten delen wat zij hebben ervaren, wat was opvallend, wat word je neiging.
- Protagonist deelt ervaringen en wat de neiging is om te veranderen aan het spel.

5. Regisseren van de modi – portagonist in de lead

- Spel start weer na samenvatting aanleiding trigger.
- Waar nodig wordt protagonist aangemoedigd en ondersteund door therapeuten.
- De protagonist gaat zich vanuit de Gezonde Volwassene mengen in de dialoog, haalt weg wat te veel is (OM en CM) en voegt toe wat ontbreekt (zorg voor KM).
- Protagonist maakt verbinding met kind modi (luisteren, erkenning geven, belofte maken, hoop geven).

6. Afronding

- De kind modi worden bevraagd naar de ervaring nu protagonist heeft ingegrepen, wat was voornamelijk helpend.
- De protagonist wordt ook bevraagd naar ervaring op het nemen van regie over eigen modi.
- Overige groepsgenoten en therapeuten geven terug wat zij helpend vonden en becomplimenteren protagonist.